

İklim Bilgisi — Deneme

KPSS AI Coach · 08.09.2026 · 9 soru

Bir coğrafya öğretmeni, 2009 yılında Türkiye'de afetlerle mücadele alanında yetkilerin tek bir başkanlıkta toplandığını belirtmiştir. Aynı derste atmosferin dış sınırındaki katmanın adı da sorulmuştur.

1. Buna göre bu derste dış sınırdaki katman için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Atmosferin en dış katmanını oluşturduğu
- B) Atmosferin en alt katmanını oluşturduğu
- C) Su küreyi meydana getirdiği
- D) Canlılar küresini meydana getirdiği
- E) Taş küreyi meydana getirdiği

2009 yılında afetlerle mücadelede görev yapan kamu kurumlarının yetkileri AFAD'a devredilmiştir. Bu kurumsal düzenlemeden bağımsız olarak atmosferin en alt katmanı da ders kapsamında tanımlanmıştır.

2. Buna göre atmosferin en alt katmanı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Troposfer atmosferin en alt katmanıdır.
- B) Troposfer atmosferin en dış katmanıdır.
- C) Troposfer su küreyi ifade eder.
- D) Troposfer canlılar küresini ifade eder.
- E) Troposfer taş küreyi ifade eder.

Bir gözlem alanında Güneş ışınlarının yere geliş açısının gün içinde arttığı, başka bir alanda ise daha eğik kaldığı belirlenmiştir.

3. Buna göre bu iki alanın sıcaklıklarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Açık büyüyen alanda daha yüksek sıcaklık beklenir.
- B) Eğik ışın alanında daha yüksek sıcaklık beklenir.
- C) Her iki alanda sıcaklık değişimi aynı olur.
- D) Geliş açısı sıcaklık üzerinde etkili değildir.
- E) Açık büyüyen alanda sıcaklık kesinlikle düşer.

MEBİ'nin 29 numaralı kaynağında atmosfer katmanları ile Güneş ışınlarının yere düşme açısı birlikte ele alınmıştır.

4. I. Atmosferin en dış katmanı ekzosferdir. II. Atmosferin en alt katmanı stratosferdir. III. Güneş ışınlarının daha büyük açıyla geldiği alanlarda sıcaklık daha yüksektir. Buna göre, yukarıdaki yargılardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

Atmosferin yapısı ve katmanlarıyla ilgili aşağıdaki yargılar verilmiştir: I. Atmosfer, hava küre olarak adlandırılır. II. Atmosferin en alt katmanı troposferdir. III. Atmosferin en dış katmanı ekzosferdir.

5. Buna göre yukarıdaki yargılardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

Atmosfer basıncı ile sıcaklığın dağılışına ilişkin aşağıdaki yargılar verilmiştir: I. Atmosfer basıncı barometre ile ölçülür. II. Güneş ışınlarının daha büyük açıyla geldiği alanlarda sıcaklık değerleri daha yüksektir. III. Ekzosfer, atmosferin en alt katmanıdır.

6. Buna göre yukarıdaki yargılardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

MEBİ TYT Konu Özetleri'ndeki atmosfer ve sıcaklık bilgileri dikkate alınarak aşağıdaki yargılar verilmiştir:

7. I. Atmosfer basıncı barometre ile ölçülür. II. Atmosferin en alt katmanı troposferdir. III. Atmosferin en dış katmanı ekzosferdir. Buna göre, yukarıdaki yargılardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

MEBİ TYT Konu Özetleri'nde atmosfer ve sıcaklık ilişkisine yönelik bilgiler aşağıdaki gibi düzenlenmiştir:

8. I. Atmosfer, hava küre olarak adlandırılır. II. Güneş ışınlarının daha eğik geldiği alanlarda sıcaklık değerleri daha yüksektir. III. Atmosfer basıncı barometre ile ölçülür. Buna göre, yukarıdaki yargılardan hangileri doğrudur?

- A)** Yalnız I
- B)** Yalnız II
- C)** I ve III
- D)** II ve III
- E)** I, II ve III

MEBİ TYT Konu Özetleri'nin 221. bölümünde doğal ortamın dört bölümden oluştuğu belirtilmiştir.

9. Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi bu sınıflandırmada yer almaz?

- A)** Atmosfer, hava küreyi ifade eder.
- B)** Biyosfer, canlılar küresini ifade eder.
- C)** Hidrosfer, su küreyi ifade eder.
- D)** Litosfer, taş küreyi ifade eder.
- E)** Atmosfer, taş küreyi ifade eder.

Cevap Anahtarı

1. A

2. A

3. A

4. D

5. E

6. D

7. E

8. C

9. E

Çözümler

- 1.** Dış sınırdaki atmosfer katmanı, atmosferin en dış katmanıdır. 2009 yılındaki afet yönetimi düzenlemesi bu katmanın tanımını değiştirmez; diğer seçenekler farklı doğal ortamları ifade eder.
- 2.** Atmosferin en alt katmanı troposferdir. AFAD'ın 2009 yılında üstlendiği görev, atmosfer katmanlarının konumuyla ilgili değildir; diğer seçenekler troposfere ait olmayan tanımlardır.
- 3.** Güneş ışınlarının geliş açısı büyüdükçe sıcaklık değerleri yükselir. Bu nedenle açının arttığı alanda sıcaklık üstünlüğü beklenir; eğik geliş daha düşük sıcaklıkla ilişkilidir.
- 4.** Ekzosfer atmosferin en dış, troposfer ise en alt katmanıdır. Ayrıca ışınların daha büyük açıyla geldiği yerlerde sıcaklık yükseldiğinden I ve III doğrudur; II katmanların konumunu karıştırmaktadır.
- 5.** Atmosfer hava küre olarak tanımlanır; troposfer alt katmanı, ekzosfer ise dış katmanıdır. Bu nedenle üç yargı da doğrudur. I ve II seçeneği, ekzosferle ilgili doğru bilgiyi dışarıda bıraktığı için eksiktir.
- 6.** Atmosfer basıncını ölçen araç barometredir; ışınların geliş açısı büyüdükçe sıcaklık değerleri yükselir. Ekzosferin konumu ise en dış katmandır, bu nedenle III. yargı yanlıştır. II ve III seçeneği, doğru bir sıcaklık bilgisine yanlış katman bilgisini eklediği için kabul edilemez.
- 7.** Atmosfer basıncının ölçümünde barometre kullanılır; troposfer en alt, ekzosfer ise en dış katmandır. Bu nedenle üç yargı da doğrudur.
- 8.** Atmosfer hava küre olarak tanımlanır ve basınç barometreyle ölçülür. Sıcaklık, ışınların daha eğik geldiği alanlarda değil, daha büyük açıyla geldiği alanlarda yüksektir; bu nedenle II yanlıştır.
- 9.** Doğal ortam; atmosfer, biyosfer, hidrosfer ve litosferden oluşur. Atmosfer hava küreyi, litosfer ise taş küreyi ifade ettiğinden E seçeneğinde bu iki kavramın ilişkisi yanlış kurulmuştur; D seçeneği ise doğru eşleştirmedir.